

**BIJBELSTUDIE SERIE OVER DE RELATIE VAN GOD NAAR
DE MENS EN VICE VERSA DOOR DE BIJBEL HEEN.**

Het Nieuwe Verbond

Een nieuw verbond brengt Jezus tot stand door Zijn dood en opstanding. Een nieuw verbond zoals Jezus dat aankondigde en wij dat altijd gedenken bij het Avondmaal. Wij vinden dat terug in diverse teksten:

- Mattheus 26:27, 28* Hij nam ook de drinkbeker en nadat Hij gedankt had, gaf Hij hun die, en zei: *Drink allen daaruit, want dit is Mijn bloed, het bloed van het nieuwe verbond, dat voor velen vergoten wordt tot vergeving van zonden.*
- Lukas 22:20* Evenzo de beker, na de maaltijd, zeggende: *Deze beker is het nieuwe verbond in mijn bloed, die voor u uitgegoten wordt.*
- 1Cor. 11:25* Evenzo ook de beker, nadat de maaltijd afgelopen was, en Hij zei: *Deze beker is het nieuwe verbond in mijn bloed, doet dit, zo dikwijls gij die drinkt, tot mijn gedachtenis.*
- Hebr. 9:15* Daarom is Hij de middelaar van een nieuw verbond, opdat, nu Hij de dood had ondergaan, om te bevrijden van de overtredingen onder het eerste verbond, de geroepen de belofte der eeuwige erfenis ontvangen zouden.
- Hebr. 12:22, 24* Maar u bent genaderd tot ... de Middelaar van het nieuwe verbond, Jezus,

Het nieuwe verbond is dus ingegaan bij de dood van Jezus en verzekerd door Zijn bloed.

Dé brief in het Nieuwe Testament die over het Nieuwe Verbond spreekt is de brief aan de Hebreeën.

Een brief die zo heet is omdat deze alleen aan Joden is geschreven. Maar hoezo alleen aan Joden? Sommigen zijn van mening dat deze brief rond het jaar 65 na Christus is geschreven, maar de meeste geleerden zijn het erover eens dat deze brief geschreven is aan de gemeente in Rome, nog voordat de brief van Paulus aan de Romeinen is gericht. We spreken dan rond het jaar 54 n.Chr.

Rond het jaar 50 zijn ongeveer 10.000 Joden onder de regering van Claudius uit Rome verdreven. Ook Priscilla en Aquila ontvluchtten toen Rome.

De gemeente bestond daarna hoofdzakelijk uit heidenen. Na de dood van Claudius, 4 jaar later, kwamen de Joden weer terug naar Rome. Er ontstonden toen echter spanningen tussen de leidinggevende heidenen en de teruggekeerde Joden in de gemeente.

Maar daarnaast maakte ook de vervolging van Christenen onder keizer Nero het de gemeente zwaar door onder andere de huizen van Christenen te vernielen en hun bezittingen in beslag te nemen.

De Joden konden echter aan deze vervolging ontkomen door terug te gaan naar de synagoge. Het Jodendom werd namelijk door Nero wel wettelijk toegestaan en de synagogen werden officieel geregistreerd. De Romeinse heidenen konden daar echter geen gebruik van maken en moesten gedwongen ondergronds gaan.

De prijs voor de Joden was echter wel dat ze hun geloof in Jezus openlijk moesten afzweren. Daarom is deze brief gericht geschreven aan deze Joodse gelovigen, omdat de schrijver onder andere bang is dat zij hun behoud zouden verliezen door terug te gaan naar het Judaïsme, het oude verbond.

Het is om die reden dat de Hebreeënbrief vol staat met woorden om hen te overtuigen dat ze niet terug moeten gaan naar het oude verbond, want het nieuwe verbond is zoveel beter.

Als je ook de grote lijnen van deze brief bekijkt dan is dat het thema:

Hoofdstuk	Onderwerp
JEZUS IS BETER	
1 - 2	Jezus de God-mens is meer dan de engelen
3- 4:13	Jezus de apostel is meer dan Mozes
4:14 - 6:12	Jezus de Hogepriester is beter dan Aaron
6:13 - 7	Jezus is beter dan Melchisedek
HET NIEUWE VERBOND IS BETER	
8	Het nieuwe verbond is gebaseerd op betere beloften
9:1-10	Het nieuwe verbond heeft een beter heiligdom
9:11-28	Het nieuwe verbond heeft een beter offer
10:1-18	Het nieuwe verbond heeft betere resultaten
ONZE REACTIE IS GELOOF	
10:19-39	We verbinden ons met dit betere verbond door middel van geloof
11	Adam, Noach, Henoch en vele anderen geven ons het voorbeeld van geloof
12	Geloof is de basis van een betere relatie
13	Geloof is een betere manier van leven

Dat is ook de reden dat in hoofdstuk 8 de schrijver dieper ingaat op het nieuwe verbond en belangrijke elementen bevat over dit verbond. We lezen:

Hebreeën 8:6-13

*Nu heeft Hij echter een zoveel voortreffelijker bediening ontvangen, zoals Hij ook van een **beter verbond** Middelaar is: een verbond dat in **betere beloften** is vastgelegd.*

Immers, als dat eerste verbond onberispelijk geweest was, zou er voor een tweede geen plaats zijn gezocht. Want hen berispent zegt Hij tegen hen:

*Zie, de dagen komen, spreekt de Heere, dat Ik met het huis van Israël en met het huis van Juda een **nieuw verbond** zal sluiten, niet overeenkomstig het verbond dat Ik met hun vaders gesloten heb, op de dag toen Ik hen bij de hand nam om hen uit het land Egypte uit te leiden. Want **zij bleven niet in Mijn verbond** en Ik heb geen acht meer op hen geslagen, zegt de Heere.*

*Want dit is het verbond dat Ik met het huis van Israël sluiten zal na die dagen, zegt de Heere: Ik zal Mijn **wetten in hun verstand geven en Ik zal die in hun hart schrijven**. Ik zal hun tot een God zijn, en zij zullen Mij tot een volk zijn.*

*En zij zullen beslist niet ieder zijn naaste en ieder zijn broeder onderwijzen en zeggen: Ken de Heere. Want **zij allen zullen Mij kennen**, van klein tot groot onder hen.*

Want Ik zal wat hun ongerechtigheden betreft genadig zijn en aan hun zonden en hun wetteloos gedrag beslist niet meer denken. (Jesaja 31:31-34)

*Als Hij spreekt van een nieuw verbond, heeft Hij daarmee het **eerste voor verouderd** verklaard. En wat oud is verklaard en wat veroudert, staat **op het punt te verdwijnen**.*

Het middengedeelte (tussen de lijnen) komt rechtstreek en woordelijk uit Jeremia 31:31-34. Deze woorden zullen ongetwijfeld bij deze Joodse gemeente bekend in de oren hebben geklonken. Dat is ook waar zij naar uitkeken. Dat er een nieuw tijdperk zou aantreden en dat zou zijn als de Messias komt. Dan zou het ene tijdperk worden afgesloten en er een nieuw tijdperk zou aantreden. De tijd dat de Messias zou komen en alles zou rechtzetten. De tekst waaraan men onder andere zal hebben gedacht is:

Jeremia 31:31-34 Zie, er komen dagen, dat Ik een nieuw verbond zal sluiten: Ik zal Mijn wet in hun binnenste geven en zal die in hun hart schrijven. Ik zal hun tot een God zijn en zij zullen Mij tot een volk zijn. ... zij zullen Mij allen kennen... Want Ik zal hun ongerechtigheid vergeven en aan hun zonde niet meer denken.

Een aantal woorden springen eruit in het gedeelte van Hebreëen 8:6:13:

Het is een beter verbond - Met betere beloften - het is een nieuw verbond - Zij (het volk Israël) bleef niet in het verbond - het wordt in het hart geschreven - zij allen zullen Mij kennen - Hij zal aan het (verkeerde) gedrag niet meer denken - het eerste verbond is voor verouderd verklaard - en dat staat op het punt te verdwijnen.

Als je daar als Jood niet naar zou uitkijken dan was je geen gelovige Jood.

Als we het woord 'nieuw' bekijken, dan komt dat in deze tekst van het Grieks 'Kainos'. Dit woord betekent 'iets wat niet eerder is voorgekomen, ongekend, ongewoon en ongehoord'.

Ook het parallelle Hebreeuwse woord uit Jeremia 'chadash', heeft diezelfde betekenis. In die zin heeft het dus niets meer met het oude verbond te maken, de wet. Het is iets compleet nieuws wat nog nooit eerder is geweest.

Kijken we vervolgens naar het woord 'verouderd', wat gaat over de wet welke verouderd is, dan is dat het Griekse woord 'palaioo', wat staat voor dingen die door de tijd versleten zijn en afgeschaft worden.

Paulus heeft het bijvoorbeeld over de 'oude mens' die we moeten afleggen (Efe.4:22) en de 'oude mens' die mede gekruisigd is (Rom.6:6). Dat gaat dus over zaken die niet meer zouden moeten voorkomen. Zo ook met het oude verbond.

En het is niet alleen verouderd om afgeschaft te worden, maar het staat ook op het punt om te 'verdwijnen'. Dit Griekse woord 'aphanizomai' betekent inderdaad verdwijnen of vernietigd worden. En dat is ook precies wat er is gebeurd.

Al met al doet ons dit sterk denken aan de tekst uit:

2Cor. 5:17 Zo is dan wie in Christus is een nieuwe schepping; het oude is voorbijgegaan, zie, het nieuwe is gekomen.

De tempel

Alles stond op het punt om te verdwijnen, afgeschaft te worden. Niet alleen de wet zou verdwijnen, maar ook alles wat daarmee samenhangt. Met name de tempel stond daarin centraal. Dat is de plek waar God woonde in Jeruzalem. Waar de ark van het verbond stond, met daarin het begin van de wet en het oude verbond, de Tien Geboden (of 10 woorden).

Het is de plaats waar de offerandes werden gehouden en al de officiële feesten, zoals de Grote Verzoendag (Yom Kipur) en het Pesach feest.

Dit kon alleen maar worden gedaan op de plek die daarvoor was bestemd en dat was de tempel in Jeruzalem, nergens anders (vlg. Deu.12:5, 6).

Ook in de periode tussen de vernietiging van de tempel van Salomo en de herbouw daarvan, werden er geen offerandes gebracht en was er dus in wezen geen mogelijkheid tot echte verzoening met God.

Zonder die tempel zou het Judaïsme dus haar waardeverliezen en daarmee ook een heel belangrijk deel van het Joodse geloof.

Van die tempel had God gezegd:

1Koningen 9:1-3 Het gebeurde nu, toen Salomo de bouw van het huis van de HEERE en het huis van de koning voltooid had, dat de HEERE aan Salomo verscheen. De HEERE zei tegen hem: Ik heb dit huis dat u gebouwd hebt, geheiligd om Mijn Naam daar tot in eeuwigheid te vestigen. Alle dagen zullen Mijn ogen en Mijn hart daar zijn.

Maar toch is die tempel en Jeruzalem in het jaar 70 na Christus door de Romeinen met de grond gelijk gemaakt met alles wat zich daarin bevond.

Het jaar 70 is daarmee een kantelpunt geworden, een cruciaal jaar geworden in de Joodse geschiedenis en Joodse religie en tevens een centraalpunt in de brieven van Paulus. En we moeten daarbij niet vergeten dat heel het Nieuwe Testament is geschreven vóór het jaar 70.

Het jaar 70 en de vernietiging van de tempel was en is voor de Jood zó een dramatische gebeurtenis dat zij daar vandaag de dag nog steeds een dag van herdenking voor hebben op de 9^e van de maand Aw (*Tisha B'Av*), welke dit jaar op 9 augustus viel.

Zowel de eerste tempel van Salomo als de tweede tempel, welke herbouwd is onder Nehemia, zijn beide op exact diezelfde dag verwoest.

Bij de Jood wordt niet alleen op die dag de verwoesting herdacht, maar door heel het jaar heen hebben Joden, die volgens het Jodendom leven, een plek in huis om zich daaraan te herinneren, zoals een onbedekt stuk muur (geen behang of verf), of een niet volledig gedekte tafel. Een algemene gedachte is dat er geen volledige vreugde kan zijn zolang de tempel nog niet is herbouwd.

Sinds die verwoesting is er dus in de letterlijke zin geen echt Judaïsme meer.

Maar hoe zit het dan met 1Koningen 9:1-3 dat het huis wat Salomo gebouwd had, dat God Zijn Naam daar tot in eeuwigheid zou vestigen? Nou, daarachteraan zegt God nog iets en wel:

1Koningen 9:6-8 Maar als u en uw kinderen zich ooit van achter Mij afkeren en Mijn geboden en Mijn verordeningen, die Ik u voorgehouden heb, niet in acht nemen, maar andere goden gaan dienen en zich voor hen neerbuigen, dan zal Ik Israël uitroeien uit het land dat Ik hun gegeven heb, en zal Ik het huis, dat Ik voor Mijn Naam geheiligd heb, van voor Mijn aangezicht wegwerpen ... En dit huis zal een ruïne worden.

Het afkeren van God door het volk zou de verwoesting van dat huis in werking zetten. En dat is wat er is gebeurd in het jaar 70 na Christus. En dat is wat Jezus ook had voorgezegd:

Lukas 19:41-44 En toen Hij dichtbij kwam en de stad zag, weende Hij over haar. ... Want er zullen dagen over u komen dat uw vijanden een wal rondom u zullen opwerpen, u zullen omsingelen en u van alle kanten in het nauw zullen brengen. En zij zullen u met de grond gelijkmaken en uw kinderen in u verpletteren. Ook zullen zij in u geen steen op de andere steen laten, omdat u het tijdstip waarop er naar u omgezien werd, niet hebt onderkend.

Josephus Flavius

Er leefde ooit een zekere Titus Flavius Josephus, geboren te Jeruzalem in het jaar 37 n.Chr. en gestorven in Rome rond het jaar 100, was een Romeins-Joodse geschiedschrijver van priesterlijke en koninklijke afkomst. Aanvankelijk deed Flavius Josephus als legerleider mee in de Joodse

Opstand (66-70). Hij werd in een vroeg stadium van deze opstand gevangengenomen en dankt hieraan waarschijnlijk zijn overleven.

In zijn werk *“De Joodse oorlog”*, geschreven rond het jaar 75 in Rome, ligt het accent vooral op de Joodse opstand tegen de Romeinse bezetting in de periode 66 - 70 n.Chr. die resulteerde in de vernietiging van Jeruzalem in 70. Hiervan geeft hij een uitgebreid en historisch betrouwbaar verslag.

In het boek van Jonathan Welton over de Opname geeft hij een verslag over de val van Jeruzalem en de tempel en al de gruwelijkheden die daar zijn gebeurd zoals deze heel uitgebreid door Flavius Josephus zijn beschreven. (bld. 45 t/m 75 in het boek van Welton).

Hier een deel ervan (bld. 56)

Uiteindelijk dreef deze afschuwelijke gesel hele massa's Joden de stad uit, naar het kamp van de vijand waar de Romeinen hen in zo grote getale kruisigden dat Josephus vertelt dat er te weinig plek voor alle kruisen was, en te weinig kruisen voor alle gevangenen. Toen bekend werd dat sommigen van hen hun goud hadden ingeslikt, sneden de Arabieren en Syriërs (die onderdeel van het Romeinse leger vormden) uit hebzucht en met ongekende wreedheid in één nacht tweeduizend van de overlopers open.

Door deze rampen aangedaan probeerde Titus in eigen persoon de Joden over te halen om zich over te geven, maar zij antwoordden hem met enkel getier en gevloek. Nu kon hij hun hardnekkigheid en brutaliteit niet langer verdragen, en besloot hij de stad hermetisch af te sluiten. Hij liet een greppel om de stad heen graven die bijna acht kilometer lang was, en met dertien wachttorens versterkt was. Dit werd door de soldaten in drie dagen voltooid. Zo werd een andere voorzeggung van onze Heer vervuld, toen Hij tot deze gewijde stad zei: 'Want er zullen dagen over u komen dat uw vijanden een wal rondom u zullen opwerpen, u zullen omsingelen en u van alle kanten in het nauw zullen brengen' (Luk. 19:43).

**Boek Jonathan Welton over Opname
bld. 45 t/m 75 (bld. 56)**

Nu er totaal geen voorraden meer de stad in gebracht konden worden, greep de hongersnood razendsnel om zich heen en verwoestte hele families, waardoor de schrik alleen maar verder toenam. De daken van de huizen en de uithoeken van de stad lagen vol met lijken van vrouwen, kinderen en oude mannen. Jonge mannen doken als spoken op openbare plekken op en vielen levenloos neer op straat. Het aantal doden was veel te groot om hen allemaal te begraven, en velen stierven terwijl ze anderen aan het begraven waren. De ellende was zo groot dat zelfs niemand klaagde of rouwde.

Het is de vervulling van onder andere Lukas 19.

Ook David Chilton, in zijn boek over het Paradijs, geeft een hele korte samenvatting van Josephus wat de lading maar slechts een heel klein beetje dekt (bld. 122, 123).

Uit dat boek het volgende verslag:

Boek David Chilton over het Paradijs bld. 122, 123

Josephus heeft een ooggetuigenverslag nagelaten van een groot deel van de verschrikkingen die in die dagen plaatsvonden, met name van de laatste dagen in Jeruzalem. 'Overdag was het een en al doodslag, 's nachts overheerste, wat nog verschrikkelijker was, de angst. (...) In de steden kon men stapels lijken op straat zien liggen.'⁸ De Joden raakten in paniek en begonnen blindelings op elkaar in te slaan. Mannen doodden hun hele familie om te voorkomen dat hun een erger lot van de kant van de Romeinen zou treffen. De hongersnood werd zo erg dat moeders hun eigen kinderen doodden en opaten (vgl. Deut. 28:53). Het hele land zag rood van het vuur en het bloed. Meren en zeeën kleurden rood, overal drevén lichamen. De doden spoelden aan en zwollen op; ze lagen te rotten in de zon. Romeinse soldaten namen mensen die probeerden te vluchten gevangen en kruisigden hen. Op het hoogtepunt waren dat er vijfhonderd per dag!

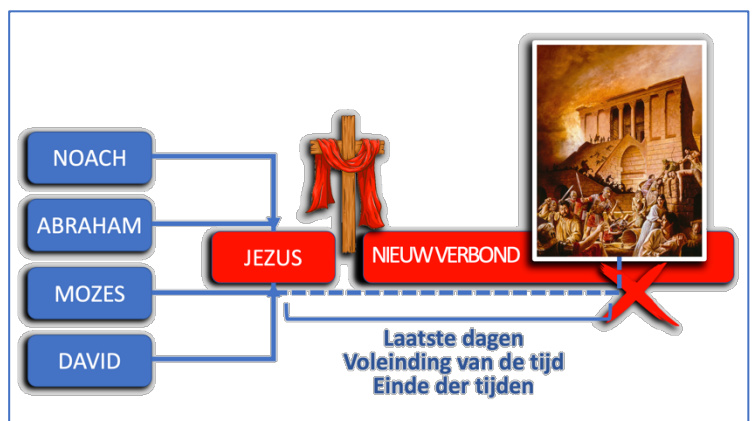
'Laat Hem gekruisigd worden! (...) Laat zijn bloed maar komen over ons en over onze kinderen!' zo hadden de afvallige Israëlieten veertig jaar daarvoor geroepen (Mat. 27:22-25). Toen het allemaal voorbij was, waren tijdens het beleg van Jeruzalem meer dan een miljoen Joden omgekomen. Nog eens bijna een miljoen was als slaaf verkocht en raakte over het hele Romeinse Rijk verspreid. Judea was één grote rokende puinhoop en was bijna geheel ontvolkt. De dag van de vergelding was met een afschrikwekkende meedogenloosheid gekomen. Toen de heilige stad het verbond schond, was ze als de hoer van Babylon geworden. En nu lag ze er verwoest en verlaten bij, en was 'een woonplaats van demonen geworden, een schuilplaats voor allerlei onreine geesten en een schuilplaats voor allerlei onreine en weerzinwekkende vogels' (Op. 18:2).

Met al deze verschrikkelijke gebeurtenissen kwam uiteindelijk het Mozaïsch verbond tot een abrupt einde. Geen offerandes meer. Geen verzoening in het heilige der heilige bij de ark van het verbond.

Wat er met de ark is gebeurd is tot op de dag van vandaag een vraag. Is het mee verbrand? Is het meegenomen en ergens bewaard? Of heeft God het in de hemel opgenomen? (Opb.11:19). Het is in ieder geval nergens op de aarde gevonden.

En daarmee kwam het de Joodse religie tot een einde en brak het nieuwe verbond volledig door.

Maar daar waar de verbonden van Noach, Abraham en David vervuld waren en eindigden in Christus' dood en opstanding, bleef het Mozaïsch verbond nog doorlopen nadat Jezus het nieuwe verbond al had ingesteld. Zolang de tempel nog aanwezig was in Jeruzalem konden nog altijd de door God ingestelde feesten van het oude verbond worden gevierd en daarmee het Judaïsme in leven gehouden

Pas toen de tempel werd verwoest in het jaar 70 was het oude verbond en daarmee de wet voorgoed voorbij en het nieuwe verbond kwam tot bloei.

Vermenging oud met nieuw

Maar in de periode van bijna 40 jaar tussen de instelling van het Nieuwe Verbond in Christus en de verwoesting van de tempel en dus de Joodse religie, was het oude verbond (de wet) bij vele Joden nog springlevend en was het ook bij Messias belijdende Joden vaak een valkuil om toch nog zaken van het oude verbond te vermengen met zaken van het nieuwe verbond.

En eigenlijk doet de kerk dat vandaag de dag ook nog steeds. Zoals:

- Bij veel gelovigen speelt hun handel en wandel een grote rol in of God ze accepteert of niet. Maar wij zijn niet behouden door werken, maar door geloof.
- Rituelen zijn soms heilige huisjes in de kerk, maar rituelen is typisch oud verbond.
- Kerken zijn vaak naar binnen gericht in plaats van naar buiten (het verzorgen van de visjes in jouw aquarium). Het oude verbond gaat over gelovigen jouw theologie laten aanhangen. Het nieuwe verbond is juist gefocust op mensen die nog niet geloven.
- Als je je tienden niet geeft ontnem je jezelf Gods zegen. Oud verbond is minimaal 20 - 23% wat je afstaat en niet 10%. Dit was om de Levieten te kunnen onderhouden in hun dienst aan God, om de armen te kunnen voorzien en om Gods zegen te ontvangen. Het nieuwe verbond is geven vanuit je hart. (2Cor.9:7)
- Christen-zijn is een last, geen zegen. Het oude verbond is een juk, maar het nieuwe verbond bevrijdt.

Het oude verbond is echter over en uit. Niemand leeft nog onder de wet in de afgelopen 2000 jaar.

De laatste dagen

Die periode van een kleine 40 jaar wordt in het nieuwe Testament (nieuw verbond) ook wel de periode van 'de laatste dagen' genoemd, of 'de voleinding van de tijd', of 'het einde van de tijd(en)'.

Dat is ook waar de brief aan de Hebreeënen mee begint:

Hebr. 1:1 Nadat God voorheen vele malen en op vele wijzen tot de vaders gesproken had door de profeten, heeft Hij in deze laatste dagen tot ons gesproken door de Zoon
...

Maar ook Lukas, Paulus en Petrus spreken hierover:

Lukas 2:17 En het zal zijn in de laatste dagen, zegt God, dat Ik zal uitstorten van Mijn Geest op alle vlees;
2Tim.3:1 En weet dit dat in de laatste dagen zware tijden zullen aanbreken.
Hebr. 9:26 Maar nu is hij slechts eenmaal verschenen, bij de voleinding van de tijd, om door het offer van zichzelf de zonden weg te nemen.
1Cor. 10:11 Wat hun overkwam, moet een voorbeeld voor ons zijn. Het werd opgeschreven om ons te waarschuwen, omdat we voor het einde der tijden staan.
1Petrus 1:20 Al voor de schepping van de wereld had God hem in gedachten, maar eerst nu, aan het einde van de tijd, is hij verschenen, omwille van u.

Met andere woorden:

De 'laatste dagen' en de 'voleinding van de tijd' liggen niet in onze toekomst, maar in de tijd van de apostelen en dus in ons verleden!

Die 40 jaar tussen de dood en opstanding van Jezus en de vernietiging van de tempel dat waren de laatste dagen. De laatste dagen waarin de wet aan het uitsterven was en teniet werd gedaan bij de vernietiging van de tempel.

Dat is ook wat Paulus schrijft aan de Korintiërs:

2Cor.3:7-11 *Als nu de bediening van de dood, met letters in stenen gegrift (de wet), in heerlijkheid was ... hoeveel te meer zal dan de bediening van de Geest in heerlijkheid zijn? ... Want als wat tenietgedaan wordt in heerlijkheid was, veel meer is wat blijft in heerlijkheid.*

In de tijd van Paulus moest de wet nog tenietgedaan worden en het Nieuwe verbond is wat blijft.

De NBG vertaalt het zo:

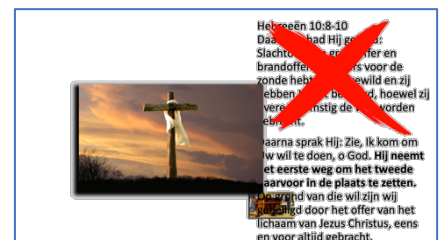
2Cor.3:11 *Want als het verdwijnende met heerlijkheid gepaard ging, veel meer is dan het blijvende in heerlijkheid ...*

En dat is ook wat de brief aan de Hebreeënen ons vertelt:

Hebr. 10:8-10 *Daarvoor had Hij gezegd: Slachtoffer en graanoffer en brandoffers en offers voor de zonde hebt U niet gewild en zij hebben U niet behaagd, hoewel zij overeenkomstig de wet worden gebracht.*

Daarna sprak Hij: Zie, Ik kom om Uw wil te doen, o God. Hij neemt het eerste weg om het tweede daarvoor in de plaats te zetten. Op grond van die wil zijn wij geheiligd door het offer van het lichaam van Jezus Christus, eens en voor altijd gebracht.

Dus er komt een dag, welke voor de schrijvers van het Nieuwe Verbond nog in de toekomst lag, waarop het oude verbond voorgoed voorbij zou zijn en het nieuwe verbond het enige verbond was wat de oude heeft vervangen.

Dat het niet meer gaat om de tempel en de diensten die daar worden gehouden, maar zoals Jezus al zegt:

Johannes 4:21-23 *Vrouw, geloof Mij, de tijd komt dat u niet op deze berg, en ook niet in Jeruzalem de Vader zult aanbidden. ... Maar de tijd komt en is er nu, dat de ware aanbidders de Vader zullen aanbidden in geest en waarheid ...*

Die dag komt en is nu ... De dag waarnaar ze uitkeken. De dag waarop het oude voorbij was gegaan en het nieuwe is gekomen.

En dan komt bv de tekst die op Hebreeën 10:10 volgt weer in een ander daglicht te staan, namelijk vers 25, waarmee wij soms mensen om de oren slaan die niet naar de gemeente komen:

*Hebr. 10:25 Laten wij de onderlinge bijeenkomst niet nalaten, zoals het bij sommigen de gewoonte is, maar elkaar aansporen, en dat zoveel te meer **als u de dag ziet naderen.***

De dag waarover hier wordt gesproken is niet een dag 2000 jaar in de toekomst, maar is een dag die de lezers bezighoudt, namelijk de dag dat Jeruzalem, de tempel en daarmee het oude verbond zouden worden verwoest. Dat was wat die Joden dienden te weten die terug dreigden te vallen in het oude verbond in plaats van het nieuwe.

Niet dat het ook nu belangrijk is om de samenkomsten niet te verzuimen, maar dat is niet omdat we het oude verbond aanhangen, maar omdat Paulus ons zegt:

Efeze 4:11, 12 Hij heeft sommigen gegeven als apostelen, anderen als profeten, weer anderen als evangelisten en nog weer anderen als herders en leraars, om de heiligen toe te rusten, tot het werk van dienstbetoon, tot opbouw van het lichaam van Christus ...

Naar de samenkomsten komen is belangrijk om te worden toegerust en tot opbouw van de gemeente. Alleen als we als gemeente samenkomen komen we tot het kennen van de liefde van Christus (Efeze 3:18, 19).

Hemel en aarde

Nog een tekst die hierop betrekking heeft en ons veel te denken zal geven en veel teksten in een ander daglicht stelt, is de tekst in Mattheus 5. Een tekst die vooraf wordt gegaan met de woorden van Jezus over de wet. Hij zegt:

Matt. 5:17 Denk niet dat Ik gekomen ben om de Wet of de Profeten af te schaffen; Ik ben niet gekomen om die af te schaffen, maar te vervullen.

Jezus heeft het dus over de wet en de profeten, heel de Joodse Bijbel dus. Daarvan zegt Hij dat Hij deze niet zal afschaffen, of ontbinden (SV & NBG), maar om te vervullen. Jezus heeft heel veel vanuit het Oude Testament in vervulling gebracht waarmee Hij aantoonde de Messias te zijn.

Maar dan komt er een zin achteraan die Jezus spreekt:

Matt. 5:18 Want, voorwaar, Ik zeg u: Totdat de hemel en de aarde voorbijgaan, zal er niet één jota of één tittel van de Wet voorbijgaan, totdat het alles geschied is.

Dit lijkt in tegenspraak te zijn met het verdwijnen van de wet, want er zal niet het minste van de wet voorbijgaan voordat de hemel en de aarde voorbij zijn gegaan.

Maar de letterlijke hemel en aarde zijn nog niet voorbij gegaan, dus zou de wet nog steeds in werking zijn?? Maar we hebben juist duidelijk gemaakt aan de hand van de Bijbel dat dat niet het geval is. Het is voorbij.

Maar hoe zit dat dan?

Voor de Jood was het duidelijk wat Jezus hiermee bedoelde. Ook voor de Jood Flavius Josephus was dit duidelijk en hij omschrijft dat ook in zijn geschiedkundig verhaal.

De hemel en de aarde spreekt namelijk over de tempeldienst.

Voor de Jood was de hemel het Heilige der Heiligen. Daar waar God woonde. Waar de ark van het verbond stond met de wet van Mozes. Waar de engelen waakten over de ark.

Als je daar kwam dan trad je als het ware de hemel binnen, wat alleen toegestaan werd aan de hogepriester eens per jaar. En dat onder strenge voorwaarden, want je ontmoette God en kon wel eens het leven laten. Dus de hemel staat beeld voor het Heilige der Heiligen in de tempel.

De aarde was de ruimte ervoor. Het heilige. Die ruimte was ook gevuld met aardse afbeeldingen en menselijke eigenschappen.

Met materialen als cipressenhout, edelstenen, zuiver goud, kandelaren met licht, het geheel was bekleed met amandelbloesem, ook op de kandelaren, als beeld van het leven.

Er lagen 12 toonbroden (*lechem hapanim*) op een tafel welke Gods aardse *berachot*, zegeningen representeren.

Er stond een bak voor het reukwerk. Het reukwerk symboliseert de gebeden van Israël. Zoals David schreef: *“Mijn gebed worde gesteld als reukwerk voor Uw aangezicht”* (Ps. 141:2). Maar ook ons leven zou moeten zijn als een welriekend reukwerk voor God (Efe.5:2; 2Cor. 2:15).

Dus vanuit het aardse trad men een keer per jaar de hemel binnen.

Het voorhof wordt ook wel de zee genoemd, omdat daar een groot bronzen watervat stond. Een vat met een omtrek van 15 meter en 2,5 meter hoog. Met recht de Zee genoemd.

Matt. 5:17 Denk niet dat Ik gekomen ben om de Wet of de Profeten af te schaffen; Ik ben niet gekomen om die af te schaffen, maar te vervullen.

Matt. 5:18 Want, voorwaar, Ik zeg u: Totdat de hemel en de aarde voorbijgaan, zal er niet één jota of één tittel van de Wet voorbijgaan, totdat het alles geschied is.

Als Mattheus, een Jood die dit schrijft, en Jezus, een Jood gekomen voor de Jood, deze woorden zegt, dan weten zij dat het niet gaat over de letterlijke aarde en hemel, maar over het tempelsysteem.

En dan kloppen de woorden van Jezus weer als Hij zegt dat niets van de wet zal vergaan voordat de tempeldienst is afgedaan. Want met de vernietiging van de tempel, verging dus ook de wet.

En die tempel zal nooit meer worden herbouwd. Ook al hopen velen daarop. Maar dat zou betekenen dat de offerandes weer gedaan zouden gaan worden en het volbrachte werk van Jezus daarmee zou worden tenietgedaan. En dat zal nooit gebeuren!

Maar wat komt er dan wellicht ook een nieuw licht over het vers in Openbaring:

Opb. 21:1 En ik zag een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, want de eerste hemel en de eerste aarde waren voorbijgegaan. En de zee was er niet meer.

Wij zeggen normaal gesproken dat dit gaat over de nieuwe hemel en aarde die ooit gaat komen. Mijn vraag zou dan zijn: Waarom een nieuwe hemel? Is de huidige hemel waar God in woont niet een 'hemelse' plaats? Wat zou daaraan moeten worden vernieuwd?

En ook de aarde. Hoewel wij er een zootje van maken is de aarde op zich iets waar van God bij de schepping heeft gezegd dat het goed was.

Of zou ook dit gedeelte gaan over de tempel die verdwijnt en het nieuwe verbond wat zou komen?

De hemel, de aarde en zelfs de zee was er niet meer. De zee, welke diende voor de dagelijkse reiniging van de priesters, hoefde zelfs niet meer.

Waarom waren die er niet meer?

1Cor. 3:16 Weet u niet dat u Gods tempel bent en dat de Geest van God in u woont? Als iemand de tempel van God te gronde richt, zal God hem te gronde richten, want de tempel van God is heilig, en deze tempel bent u!

Wij zijn Gods tempel. Wij zijn gereinigd en mogen het heilige binnengaan als aardse mensen een reuk voor Christus te zijn. En we mogen de hemel binnengaan, dagelijks vergeving ontvangen en altijd Bij God zijn, omdat Hij ins ons woont door Zijn Geest.

Hoeveel beter is inderdaad het nieuwe verbond. Dat wat God al voorhad bij het volk, dat zij allemaal priesters zouden zijn met rechtstreekse toegang tot God, maar het afwezen, is nu ons deel geworden in Christus.

God herstelt alles naar hoe Hij het heeft bedoeld.

Andere teksten ter overdenking

Als de laatste dagen de tijd was waarin de apostelen leefden en de nieuw testamentische brieven werden geschreven, dan zijn bepaalde teksten het (her)overdenken meer dan waard, zoals:

*2Petrus 3:3, 4 Dit vooral moet gij weten, dat er **in de laatste dagen** spotters met spotternij zullen komen, die naar hun eigen begeerten wandelen, en zeggen: Waar blijft de belofte van zijn komst?*

¿¿ Dacht men dan dat Zijn komst zou zijn voordat Jeruzalem en de tempel verwoest zouden zijn??

*2Tim.3:1-5 Weet wel, dat er **in de laatste dagen** zware tijden zullen komen: want de mensen zullen zelfzuchtig zijn, geldgierig, pochers, vermetel, kwaadsprekers, aan hun ouders ongehoorzaam, ondankbaar, onheilig, liefdeloos, trouweloos, lasteraars, onmatig, onhandelbaar, afkerig van het goede, verraderlijk, roekeloos, opgeblazen, met meer liefde voor genot dan voor God, die met een schijn van godsvrucht de kracht daarvan verloochend hebben; houd ook dezen op een afstand.*

Het woord voor 'tijden' is niet zomaar een tijd, maar een hele specifieke tijd. Het gebruikte woord 'kairos' is een beslissend tijdstip waar alles heenleidt. Ook wel vertaald met een Goddelijk tijdstip. Het andere woord voor tijd is 'chronos' en is heel algemeen.

¿¿ Is dit het tijdstip in het jaar 70 ??

Zelfs de volgende tekst is het overdenken dan waard, waarin Jezus gelijkenissen geeft over Zijn Koninkrijk, dan zegt Hij o.a.:

*Mat. 13:40-43 Zoals nu het onkruid verzameld wordt en met vuur verbrand, zo zal het gaan bij de **voleinding der wereld** *. De Zoon des mensen zal zijn engelen uitzenden en zij zullen uit zijn Koninkrijk verzamelen al wat tot zonde verleidt en hen, die de ongerechtigheid bedrijven, en zij zullen hen in de vurige oven werpen; daar zal het geweest zijn en het tandengeknars. Dan zullen de rechtvaardigen stralen als de zon in het Koninkrijk huns Vaders. Wie oren heeft, die hore!*

* Waarbij het woord 'wereld' onjuist is vertaald. Het gebruikte woord 'aion' betekent een bepaald tijdperk en niet wereld. Als het om de wereld gaat dan wordt het woord 'kosmos' gebruikt. (bv. Mat.5:14: U bent het licht van de wereld (*kosmos*))

¿¿ Gaat dit over de scheiding in het jaar 70 ??